

שאלות שנשאלו בערב יו"ט ויו"ט ושבת - שיעור 430

I. יום טוב שאלות

(א) שטיחת עשבים והעמדת אילנות בחג השבועות בבתי הכנסיות שהגרא"א אסר והדעת תורה התיר משום שהוא דבר שיש לו טעם ואין בו משום ובחוקותיהם לא תלכו עיין בערוך השלחן (ת"ז - ו) שהכריע כהגרא"א וכן משמע מהמ"ב (ת"ז - י) וכ"כ האג"מ (י"ד - ד - י"ב - ה)

(ב) ברכת התורה ואלקי נשמה והמעביר שינה כתב האר"י (למי שניעור בלילה) שיכול לברך וכתבו האחרונים (צ"ג הל' תפילין) שכל מקום שיש מחלוקת הקבלה תכריע ועיין באג"מ (ד - ג) שהאר"י ז"ל היה גדול מאד מ"מ הוא רק כאחד מכל הפוסקים שרשאין לחלוק עליו אף בדברי הקבלה

(ג) המ"ב (תק"ז - ג) נהג להקדים תפלת ערבית בליל שבת כשחל סמוך ליו"ט כדי שלא יתאחר מלאכת בישולו ביו"ט עד סמוך לחשיכה מ"מ בסתם ע"ש לא חש להקדים ודלא כהערוך השלחן (כס"ז - ד) ואפשר משום דהעה"ש היה רב בעיר וידע המצב והמכשלים לסתם בני אדם יותר טוב

II. שבת שאלות

(א) להזיז את השעון שבת שמעמידים מע"ש או מעיו"ט שידלק לשעה פלונית כדי לקרב הזמן או להרחיק הזמן אסור כמדליק בחשמל מתחילה וביו"ט האיסור משום נולד אג"מ (ד - ז"ב - ה)

(ב) לעשות מלאכת בישול בקראקפאט בשבת ע"י שעון חשמל שיבעיר למחר בזמן הבישול קודם האכילה אסור ואין להקל אף כשהוזמנו לשבות שבת אצל אחד שמקל בזה ורק בנרות חשמל אין למחות ואין למילף מזה לשאר דברים (אג"מ ה - כ"ז - ה)

(ג) הטמנה בקראקפאט לדעת הגרשז"א שסבר שאסור כמו שכתבנו בשיעורים 141 - 143 אין מועיל אם הוא נותן המאכל בתוך שק פלאסטיק שאין תורת כלי עליו והוי כמו שאינו (ד"ע)

(ד) מותר לצאת לכשמעיל נתון על כתפיו בלי ללבוש את השרוולים דעכ"פ הוי דרך לבישה ומ"מ ברה"ר יש לחשוש שמא יפול ויבוא לישא ד' אמות ברה"ר (שש"כ י"ח - הערה כ"ד)

(ה) נעלי בית שאינן מהודקות אל רגליו יש מתירין לצאת לרה"ר ויש אוסרין (ש"ב -

ט"ז) מטעם דילמא משתליף והט"ז כתב דלא חיישינן דהא אין דרך לילך יחף ברה"ר וכן עיקר אך לכו"ע אם שכח ויצא בהן א"צ להסירן (מ"ב ע"ב - ס"ה)

ו) האשה יוצאה באצעה (תכשיט) שמניחין בזרוע או בשוק והוא שתהא דבוקה לבשר ולא תשמט (ע"ג - ט"ו) ולכאורה ה"ה בתכשיט התלויה בצוארה ומכוסה תחת בגדה (ד"ע) ועיין באג"מ (ה - דף מ"ה)

ז) מותר להוציא התוך מהכעך (bagel) בשבת כדי לאכול לבדו הלחם החיצון דלכאורה הוי כקליפת פירות שמתירין אם הוא לאלתר מ"מ יותר טוב שישאר מעט מן התוך ולאכול האוכל והפסולת יחד או ליקח מעט מן החיצון אם התוך (מ"ב ע"ט - נ"ה וס"ז ע"ש)

ח) סוכריה (candy) הדבוקה לנייר הוי דומיא לקליפה ומותר רק לאלתר ואם אינה דבוקה לנייר מסתבר שאין בהסרת הנייר משום איסור בורר דחשיב כהוציא חפץ מן הכיס אך אם יש הרבה אפשר דחשיב בורר אפילו אין הנייר דבוק (שש"כ ג - קי"ד)

ט) אם הסוכריות מעורבות בשק נייר נחשב כמעורבים ויש תורת בורר עליו וצריך לקחת האוכל מן הפסולת

III. שאלות הנוגע לשאר ענינים

א) התחיל לאכול פֶּצָה על דעת שלא לאכול כשיעור קביעות סעודה ונמלך לאכול עוד חתיכה שישלים לקביעות סעודה בתרווייהו עיין בשו"ע (קס"ח - ו) דאע"ג שברך בורא מיני מזונות ואח"כ אכל שיעור שאחרים קובעים עליו יברך עליו ברכת המזון ואם יש שיעור קביעות סעודה במה שלא אכל עדיין צריך ליטול ידיו ולברך ענט"י והמוציא ובהמ"ז (מ"ב כ"ו) ועיין בשער הציון (כ"ה) דאם הוא נמלך גמור צריך לברך בורא מיני מזונות על החתיכה השניה אם אין בו שיעור קביעות סעודה ועיין בשו"ע הרב (ח צס"ט) שצריך לברך ברכה מעין ג' ואח"כ בורא מיני מזונות אבל ישהה מעט קודם בומ"מ

ב) מי שחשב לאכול הפֶּצָה כדי קביעות סעודה וברך בומ"מ ואח"כ העירו לו על מעשהו צריך להפסיק אכילתו וליטול ידיו ולברך המוציא אפילו לא נשאר לו עד סוף אכילתו אלא פחות מכזית ויש אומרים דיוצאים בברכת בומ"מ אפילו על פת גמור (פסקי תשובות קס"ח - ו) ולכן צריך לעשות ברכה אחרונה על מה שאכל וישהה קצת ויברך עוד ברכה ראשונה וצ"ע

ג) קבע סעודתו על הפֶּצָה ונמלך אחר שבירך המוציא שלא לאכול שיעור קבע עיין באג"מ (ג - נ"ד וי"ד ג - ק"כ) דכיון שבירך כדין יוצא דהא בעצם הרי הוא בשם לחם יוכל לגמור סעודתו וא"צ לברך בומ"מ ויברך על המחיה

נפסס אלוי נשאת ר' אשה יצחק ב"ר שאול רלו"ו ע"ה